

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalované, v řízení o námitce podjatosti soudců Nejvyššího správního soudu ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 2 As 220/2019,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. PhDr. Karel Šimka, Ph.D., LL.M., JUDr. Miluše Došková a Mgr. Eva Šonková **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 2 As 220/2019.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V řízení vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 As 220/2019 žalobce namítl v přípisu ze dne 26. 7. 2019 podjatost soudců druhého senátu JUDr. PhDr. Karla Šimky, Ph.D., LL.M., JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové pro jejich „*naprosto negativní poměr i despekt*“ k jeho osobě „*v postavení osoby se zdravotním postižením i v důsledku justičních zločinů i ve výkonu trestu*“. Důvod podání námítky podjatosti ve smyslu § 8 odst. 5 s. ř. s. žalobce dále konkretizoval tak, že uvedení soudci „*rozhodují způsobem, který doslova „otřásá“ principy soudcovské nestrannosti, nepokrytě nadržují straně žalované a nestydí se hrubě pošlapat ústavně zaručená práva na informace o činnosti žalovaného povinného subjektu. Dosavadní rozhodovací činnost výše jmenovaných je elementárním dokladem o poplívání povinností soudců, jak je vymezuje ustanovení 79 an. zák. č. 6/2002 Sb. o soudech, soudcích, předsedících a státní správě soudů v platném znění.*“

[2] K námitce se vyjádřili všichni zmínění soudci druhého senátu Nejvyššího správního soudu, přičemž uvedli, že nemají žádný vztah k projednávané věci ani k osobě žalobce.

[3] Záruka rozhodování věci nezávislým a nestranným soudcem patří mezi součásti práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a nestrannost soudce je rovněž jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a důvěry občanů v právo a právní stát podle čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky. Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Kategorii nestrannosti je však třeba vnímat i v rovině objektivní. Za objektivní nelze považovat to, jak se nestrannost soudce subjektivně jeví vnějšmu pozorovateli (účastníkovi řízení), ale to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodovat o této otázce se však musí na základě hlediska objektivního (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[4] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, „jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.“

[5] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako výjimečný; vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci je tudíž možné jen z opravdu závažných důvodů, které mu skutečně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16). Soudní řád správní proto také v § 8 odst. 5 vyžaduje, aby námitka podjatosti byla odůvodněna a aby byly uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je podjatost dovozována.

[6] V projednávané věci žalobce pouze obecně namítal, že jmenovaní soudci mají negativní vztah k jeho osobě, a to jednak z důvodu jeho zdravotního postižení a jednak v souvislosti s justičními zločiny a jeho pobytem ve vězení, a rozhodují „nevhodným způsobem“; nikterak však nespécifikoval, z čeho konkrétně tyto skutečnosti dovozuje. Nejvyšší správní soud k tomu podotýká, že hodnocení vztahu rozhodujících soudců k žalobci je sice relevantním kritériem pro posouzení pochybností o jejich nepodjatosti, avšak žalobcem uvedené důvody jsou natolik neurčité, že z nich nelze dovodit konkrétní vztah uvedených soudců k projednávané věci či účastníkům řízení. Přitom je třeba zdůraznit i to, že z výše citovaného § 8 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech, nejsou (samy o sobě) důvodem k jeho vyloučení. Rozhodováním v předchozím řízení je podle tohoto ustanovení třeba rozumět podíl soudce na rozhodování stejné věci u nižšího stupně, nikoliv jiné soudní věci, i když se týká stejných účastníků řízení (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18). O takový případ rozhodování se však v nyníjší věci nejedná.

[7] S ohledem na výše uvedené skutečnosti tudíž dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v posuzovaném případě nejsou naplněny podmínky pro to, aby soudci JUDr. PhDr. Karel Šimka, Ph.D., LL.M., JUDr. Miluše Došková a Mgr. Eva Šonková byli vyloučeni z projednání a rozhodnutí věci vedené u kasačního soudu pod sp. zn. 2 As 220/2019, a proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. září 2019

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu